

КАРПЕНКО Роман Валерійович

к.ю.н., доцент, доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ГЕНДЕРНОЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Упровадження принципу гендерної рівності на засадах демократичних принципів у світовій практиці має довготривалу історію. Одним із перших базових нормативних актів з даної проблематики стала Загальна декларація прав людини, яка була затверджена Генеральною Асамблеєю ООН в 1948р., де рівні права чоловіків та жінок були визначені як один із головних факторів стабільності у світі та Конвенція ООН «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок», затверджена Генеральною Асамблеєю ООН 19 грудня 1979 р. і ратифікована Україною 19 грудня 1980 року. Серед міжнародних нормативно-правових документів, що заклали рамку для формування гендерної політики переважної більшості країн світу була Резолюція Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, Мир, Безпека», ізатверджена 31 жовтня 2000 року. Резолюція однією з найбільш важливих резолюцій РБ ООН у сфері політики безпеки. Цей документ наголошує на важливій ролі жінок у запобіганні і врегулюванні конфліктів та в розбудові миру, а також закликає держави-члени забезпечити більш активну участь жінок на всіх рівнях прийняття рішень в національних, регіональних і міжнародних інститутах, у механізмах запобігання, управління та вирішення конфліктів [2]. Відповідно до Стратегії гендерної рівності Ради Європи на 2018-2023 роки гендерна рівність передбачає рівні права для жінок і чоловіків, дівчат і хлопців, а також їх однакову значимість, можливості, обов'язки та участь у всіх сферах суспільного й приватного життя. Так само вона означає рівний доступ жінок і чоловіків до ресурсів та справедливий розподіл цих ресурсів між ними [3;6].

Окремо слід підкреслити, що протягом останніх десятиліть значна увага впровадженню принципу гендерної рівності приділяється і у Північноатлантичному Альянсі. Важливим аспектом реалізації гендерної політики НАТО є гендерна інтеграція- стратегія досягнення гендерної рівності у збройних силах країн-членів та партнерів НАТО через активізацію залучення жінок та чоловіків до ефективного виконання завдань за призначенням на всіх рівнях, із метою врахування інтересів та досвіду обох статей [1; 4; 5].

Серед заходів протидії дискримінації за ознакою статі у Збройних Силах України варто зазначити психологічний супровід військовослужбовців протягом військової служби, консультативно-інформативну роботу, яку проводять радники з гендерних питань у військових частинах, соціальний захист та матеріальну підтримку військовослужбовців з урахуванням особливих потреб військовослужбовців-жінок та освітні заходи, спрямовані на підвищення рівня загальної культури військовослужбовців.

1. Концепція лідерства за стандартами армій країн НАТО (Conception of leadership in accordance with the armies standards of NATO countries) : навчальний посібник . А. Вітченко, Л. Кринець, О. Хміляр та ін. Київ : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2018. 252 с.

2. Методичні рекомендації з інтеграції гендерних підходів у систему підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони України. Олена Волобуєва, Алла Вяткіна, Світлана Ганаба та ін. Київ : ФОП Клименко Ю. Я., 2021. 292 с.

3. Порадник з протидії гендерної дискримінації у ЗСУ. Людмила Кринець. Київ : НУОУ, 2022. 20 с.

4. Професійна та гендерна ментальність військовослужбовців Збройних Сил України: формування на засадах європейських цінностей : навчальний посібник. під заг. ред. Л. В. Кринець. Київ : НУОУ, 2018. 188 с.

5. NATO Code of Conduct . URL :<https://www.nato.int/structur/recruit/info-doc/code-of-conduct.pdf>.

6. Кринець Л. В., Саєнко О. Г. Телелим І. В. Соціально-психологічні аспекти протидії гендерної дискримінації у збройних силах України під час війни. Вісник Національного університету оборони України. 4(68). 2022. С.70-79.

КОСТЮК Тетяна Василівна

кандидат юридичних наук, адвокат,
доцент кафедри загальноправових
дисциплін Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ У СФЕРІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Збройна агресія Російської Федерації нажаль торкнулась не тільки питань територіальної цілісності та незалежності нашої країни, але й вплинула на питання реалізації та забезпечення прав українських громадян на соціальний захист, зокрема отримання пенсій.

Зокрема, унаслідок тимчасової окупації частини територій було втрачено доступ і до підприємств, установ, організацій та, відповідно, до їх архівів документації. Це створює суттєві перешкоди особам пенсійного віку в отриманні документів, необхідних для призначення пенсійних виплат. Таким